

Protocol Leerlingenvervoer en Veiligheid

Breda

Inleiding

Basisschool de Wildert verklaart het voorliggende protocol van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten.

Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het personeel, ouders c.q. vrijwilligers en andere partijen die het leerlingenvervoer verzorgen, met als doel daarmee de (verkeers)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de weg en verkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002 en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006) vinden hun weerslag in dit protocol.

Directie

Inhoud Pag.

1. Definities	3
2. Algemeen	3
3. Voorschriften per vervoermiddel	3
3.1. Per auto	3
3.1.1 Verkeersregels	3
3.1.2 Route	3
3.1.3 Aantal te vervoeren personen	3
3.1.4 Plaats van de te vervoeren leerlingen	3
3.1.5 Autogordels	4
3.1.6 Kinderslot	4
3.1.7 In- en uitstappen	4
3.1.8 Verzekering	4
3.1.9 Rijbewijs	4
3.2. Per touringcar	4
3.3. Per openbaar vervoer	5
3.4. Per fiets	5
3.5. Te voet	6
Bijlage 1 Verzekeringen	8
Bijlage 2 Brief aan ouders	9

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Leerlingenvervoer: het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.
- b. Verzekering: Voor rijdende ouders: Een WA verzekering en een inzittendenverzekering.

2. Algemeen

- a. De coördinator: Met de coördinator wordt bedoeld de directie van OBS de Wildert
  - a.1. De coördinator draagt zorg voor het bekendmaken van dit protocol aan de betrokken partijen.
  - a.2. De coördinator ziet erop toe dat de uitvoering van onderstaande voorschriften wordt nageleefd.
  - a.3. De coördinator draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van onze school.
- b. Ouders, of andere personen die optreden als begeleiders tijdens de schoolreis, volgen de aanwijzingen van de coördinatoren en leerkrachten op.
- c. Tijdens een reisje/excursie is de leerkracht verantwoordelijk voor naleving van het protocol door begeleiders.
  - c.1. Bij calamiteiten zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor het zoeken van een passende oplossing voor het probleem.
- d. Ouders zijn enkel als begeleiding aanwezig en zij volgen de aanwijzingen van de leerkrachten.
- e. Wanneer er gefietst wordt, is het dragen van veiligheidsvestjes verplicht.

3. Voorschriften per vervoermiddel

3.1 Per auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

3.1.1 Verkeersregels

De chauffeur houdt zich aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels. Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers)overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op de school.

3.1.2 Route

Er wordt niet in colonne gereden aangezien dan de mogelijkheid bestaat dat voornamelijk op de auto die er voor rijdt wordt gelet en minder op het totale verkeer. Beter is om gebruik te maken van een navigatiesysteem of om een duidelijke routebeschrijving te overhandigen en toe te lichten. Of de leerkracht overlegt vooraf een route die door alle begeleiders wordt gevolgd.

3.1.3 Aantal te vervoeren personen

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

3.1.4 Plaats van de te vervoeren leerlingen

Basisregel:

- a. Kinderen vanaf 1.35 meter en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel.
- b. Kinderen kleiner dan 1.35 meter moeten altijd in een passend en goedgekeurd kinderzitje worden vervoerd (volgens de R44-norm of volgens de i-Size norm).

Omdat in de praktijk het niet in alle gevallen mogelijk is om aan deze regels te voldoen zijn er een aantal uitzonderingen. De meeste van deze uitzonderingen gelden niet voor kinderen jonger dan drie jaar.

Uitzonderingen:

Als kinderen incidenteel in andermans auto meerijden, dan mogen kinderen ouder dan 3 jaar zonder autostoeltje of zittingverhoging vervoerd worden. In deze gevallen geldt: ● Kinderen mogen alleen achterin de auto in de gordels vervoerd worden. ● Kinderen mogen alleen over een beperkte afstand vervoerd worden. ● De aanwezige autostoeltjes en/of zittingverhogers moeten wel gebruikt worden. ● Als er geen gordels zijn, mogen er geen kinderen vervoerd worden. ● Kinderen vanaf 3 jaar tot 1,35 meter mogen alleen achterin vervoerd worden. Iedereen groter dan 1,35 meter mag voorin zitten.

3.1.5 Autogordels

- a. De bestuurder van de auto let er op dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet afdoen.
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid.
- c. Indien er te weinig geldige zitplaatsen voor de leerlingen beschikbaar zijn, neemt de verantwoordelijke leerkracht het besluit om geen vervoer te laten plaatsvinden!

3.1.6 Kinderslot

Zo mogelijk wordt er gebruik gemaakt van kindersloten.

3.1.7 In- en uitstappen

De kinderen dienen op een veilige plaats in- en uit te stappen; aan de trottoirkant of, als er geen trottoir is, in de berm. Begeleiders dienen zelf eerst uit te stappen.

3.1.8 Verzekering

Er wordt van uitgegaan dat de rijdende ouder een deugdelijke W.A. verzekering en een inzittendenverzekering heeft afgesloten.

3.1.9 Rijbewijs

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs, en dit ook bij zich te hebben.

3.2. Per touringcar

- a. Het aantal te vervoeren personen met een touringcar is gekoppeld aan het aantal zitplaatsen. In een touringcar mogen niet meer leerlingen zitten dan er zitplaatsen voor volwassenen zijn. Het toegestane aantal passagiers staat vermeld op de vergunning die in de touringcar aanwezig moet zijn, en is bepaald door het aantal zitplaatsen.
- b. Bij vervoer per touringcar dient, naast de chauffeur, tenminste één begeleider per vijftientig leerlingen aanwezig te zijn.
- c. Begeleiders dienen tijdens de schoolreis verspreid in de touringcar te zitten.

- d. Iedereen moet een eigen zitplaats hebben, zitplaatsen mogen niet gedeeld worden. In touringcars moeten kinderen de gordel gebruiken.
- e. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per touringcar.
- f. De leerkracht controleert voor vertrek of aan bovenstaande is voldaan.

3.3. Per openbaar vervoer

Het vervoer per bus, tram of trein geschiedt volgens de volgende normering:

- a. De leerkracht bepaalt vooraf het aantal noodzakelijke volwassen begeleiders.
- b. Het in- en uitstappen dient goed georganiseerd plaats te vinden. Daarover worden voor vertrek duidelijke afspraken gemaakt.
- c. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per bus.
- d. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt de reis geen doorgang.

3.4. Per fiets

- a. Leerlingenvervoer per fiets vindt slechts plaats met leerlingen vanaf groep 5. De leerlingen van groep 1 t/m 4 gaan niet als groep – of in kleine groepjes – fietsen.
- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen op de fiets.
- c. Begeleiders: Er wordt gefietst in groepjes van 4 tot 6 personen onder leiding van een begeleider. Of: er zijn minimaal 2 begeleiders per groep van wie er 1 vooraan en 1 achteraan fietst. Het meest ideaal is een begeleid(st)er per 6 à 8 kinderen. Begin én einde echter altijd met een begeleid(st)er. Als er in kleinere groepen gefietst wordt, wordt het aantal begeleiders natuurlijk aangepast.
- d. Kinderen mogen onderweg afslaan naar huis als dit buiten schooltijd valt (altijd in overleg met de leerkracht. Tot 15.00 uur fietsen alle kinderen eerst mee naar school (mocht er tussen de middag gefietst worden is dit afhankelijk of de leerling overblijft of thuis eet)
- e. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de reis geen doorgang.

Afspraken vooraf

- a. De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleiders en de leerlingen.
- b. De begeleiders krijgen enkele dagen voorafgaand aan de fietstocht deze afspraken en gedragsregels schriftelijk aangeboden.
- c. Met de leerlingen worden deze afspraken in de klas doorgenomen, voorafgaand aan elke fietstocht.
- d. Ouders/ verzorgers krijgen bij elke excursie het nummer van school.
- e. Iedere begeleider is in het bezit van een routebeschrijving.

Afspraken en gedragsregels fietsen in groepen

- a. Rood en Oranje betekent stoppen. Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels voor fietsen in groepsverband. Dit betekent dat fietsers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en –tekens moeten houden als de individuele fietser. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had nl. groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep fietsers.
- b. Zichtbaarheid. Alle begeleiders dragen een fluorescerend hesje (in het bezit van de school). De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar (zie verder bij 'oversteken').

- c. Algemene veiligheid: Kinderen gaan niet bij elkaar achterop. Bij het ontbreken van een fiets mag diegene achterop bij een begeleid(st)er indien dat mogelijk is.
- d. Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden: fietspaden, verkeersregeling met behulp van verkeerslichten e.d. heeft daarbij de voorkeur.
- e. Eventuele bagage wordt veilig meegenomen: dus onder stevige snelbinders, in een fietstas of in een rugzak. Hang nooit een tas aan het stuur.
- f. Luisteren naar muziek op mp3 / iPod / smartphone ed. is niet toegestaan.

Oversteken

- a. Bij een verkeerslicht: Er wordt gestopt bij oranje en rood.
- b. Zonder verkeerslicht: Elk tweetal kinderen steekt over wanneer dit veilig is.
- c. Zorg ervoor dat de groep kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten.
- d. De rest van de groep wacht op een daarvoor geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleiding: aan de kant van de weg, fietspad of op de stoep als die er is) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan fietst de groep in zijn geheel weer verder.
- e. Nakomen instructies begeleider: de begeleider bepaalt – en geeft aan - wie er over mag steken, waar er moet worden gewacht, wanneer de groep verder mag fietsten enz.

Algemene gedragsregels (afkomstig van Veilig Verkeer Nederland)

- a. Fiets nooit met meer dan twee naast elkaar.
- b. Als iemand belt of toetert om in te halen, ga dan achter elkaar fietsen.
- c. Fiets ook achter elkaar op drukke en/of smalle wegen en fietspaden en als je zelf wilt inhalen.
- d. De laatste waarschuwt als er een auto achteropkomt die wil inhalen.
- e. Houd twee handen aan je stuur.
- f. Fiets niet te dicht naast of achter elkaar.
- g. Let goed op het stopteken van de voorste.
- h. Moet je remmen, waarschuw dan even door je hand op te steken/ schuin in de lucht te steken.
- i. Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- j. Zorg ervoor dat je fiets in orde is: denk bijv. aan remmen, verlichting, bel, bandenspanning en ketting. Als de fiets vooraf niet in orde blijkt, blijft deze achter. De leerkracht / conciërge heeft hierbij de bevoegdheid de fiets af te keuren.

3.5. Te voet

- a. Leerlingenvervoer te voet vindt slechts plaats bij voldoende begeleiding door volwassenen.
- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht of begeleider mee te lopen per groep.
- c. Alle begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- d. Kinderen lopen in tweetallen.
- e. Er wordt een zo veilig mogelijke route gelopen: voetpaden, zebrapaden, verkeersregelingen met behulp van verkeerslichten enz. hebben daarbij de voorkeur. Voetgangers gebruiken het fietspad als er geen trottoir of voetpad is. Is er geen fietspad, dan moet voetgangers de wegberm gebruiken of de uiterste zijde van de rijbaan.

Afspraken vooraf

- a. De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleiders en de leerlingen.
- b. Voorafgaand aan elke wandeltocht worden kinderen in ieder geval herinnerd aan het stoppen bij iedere stoeprand die je kruist.
- c. Iedere begeleider is in het bezit van of bekend met de te lopen route.

Afspraken en gedragsregels lopen in groepen

- a. Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels die lopers in groepsverband betreffen. Dit betekent dat lopers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en –tekens moeten houden als de individuele wandelaar. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken. Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep lopers.
- b. Begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- c. De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar.
- d. Bij een zebrapad: er wordt gewacht met oversteken tot er geen verkeer aankomt of het verkeer is gestopt. De begeleider geeft een teken.
- e. Zorg ervoor dat je kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten

Algemene gedragsregels

- a. Loop nooit met meer dan twee naast elkaar.
- b. Loop achter elkaar op drukke en/of smalle voetpaden.
- c. Let goed op het stopteken van de voorste.
- d. Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.

Bijlage 1

Verzekeringen

Schoolverzekering

Basisschool de Wildert heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een aansprakelijkheidsverzekering. Dit is een basispakket dat alle relevante schadeclaims dekt, mits deze in relatie staan met de school. Het betekent dat (meerdaagse) schoolreisjes en excursies in deze verzekering zijn meeverzekerd.

Het is verboden om schoolactiviteiten te organiseren die een verhoogd risico met zich meebrengen (bijvoorbeeld abseilen) en waar de school verzekeringstechnisch een extra verzekering voor zou moeten afsluiten. Of er moet een verzekering voor afgesloten worden.

Collectieve ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel en vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheeskundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets et cetera) valt niet onder de dekking.

Aansprakelijkheidsverzekering De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als diegenen die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel en vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Er zijn twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstanden:

- ✓ Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- ✓ Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan veertien jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Bijlage 2

Brief aan ouders

Onderstaande zal opgenomen worden in brieven waarin ouders gevraagd worden te rijden. Verder zal het geplaatst worden op de website.

De rijdende ouder zal – eenmaal per jaar – verzocht worden om via een schriftelijke verklaring onderstaande punten te bevestigen door het zetten van een handtekening. Deze verklaring dient de ouder te ondertekenen de eerste keer dat hij/zij dat betreffende schooljaar rijdt. Het formulier zal dan voor de rest van het jaar geldig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de ouder om wijzigingen hierop door te geven aan de school.

Beste ouders,

Op de website vindt u het protocol ‘Leerlingvervoer en Veiligheid’. In dit protocol zijn de regels met betrekking tot leerlingvervoer opgenomen. Hiermee wordt bedoeld, het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels. (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Daarom willen wij u vragen onderstaande door te nemen en te ondertekenen.

Ondergetekende verklaart dat hij/zij:

- ✓ Op de hoogte is van het “Protocol leerlingvervoer en veiligheid”, te vinden op de website van de school.
- ✓ In het bezit is van een geldig rijbewijs en dat bij zich draagt.
- ✓ Minimaal een WA-verzekering heeft.
- ✓ Leerlingen vervoert op de wettelijke toegestane manier.
- ✓ Zorgt dat leerlingen op een veilige plaats en wijze in- en uitstappen.
- ✓ De portieren vergrendelt zo mogelijk middels het kinderslot.
- ✓ Bekend is met de regelgeving en zich hier aan houdt.

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:.....

Telefoonnummer:.....

Datum:.....

Handtekening: